

Sigorta poliçesi üzerinde gösterilemeyen iskontolar hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	45404237-300-10-19-89
Tarih	28.02.2013

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

BURSA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

MÜKELLEF HİZMETLERİ GELİR GRUP MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : 45404237-300-10-19-89

28/02/2013

Konu : Sigorta poliçesi üzerinde gösterilemeyen iskontolar

İlgide kayıtlı dilekçenizde, aracı olarak düzenlediğiniz sigorta poliçeleri üzerinden payınıza düşen komisyondan rekabet koşulları çerçevesinde iskonto yapmak zorunda kaldığınız, sigorta poliçesi üzerinde gösteremediğiniz iskonto tutarının, hizmet sunduğunuz mükelleflerden alacağınız fatura ile belgelendirileceği belirtilerek, söz konusu faturanın KDV hesaplanmadan düzenlenip düzenlenmeyeceği ile fatura tutarının gider olarak dikkate alınıp alınmayacağı konularında bilgi verilmesi istenilmektedir.

5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 2 nci maddesinin (m) bendinde, sigorta acentesi "Ticarî mümessil, ticarî vekil, satış memuru veya müstahdem gibi tâbi bir sıfatı olmaksızın bir sözleşmeye dayanarak muayyen bir yer veya bölge içinde daimî bir surette sigorta şirketlerinin nam ve hesabına sigorta sözleşmelerine aracılık etmeyi veya bunları sigorta şirketleri adına yapmayı meslek edinen, sözleşmenin akdinden önce hazırlık çalışmalarını yürüten ve sözleşmenin uygulanması ile tazminatın ödenmesinde yardımcı olan kişi" olarak tanımlanmıştır.

14.04.2008 tarih ve 26847 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Sigorta Acenteleri Yönetmeliği"nin 12 nci maddesinin 4 üncü bendinde, "Sigorta poliçelerinin düzenlenmesine ve primlerin tahsil edilmesine ilişkin usul ve esaslar sigorta şirketi ile acente arasında akdedilen acentelik sözleşmesinde açıkça belirtilir."; 13 üncü maddesinin 1 inci bendinde, "Sigorta branşları itibariyle uygulanacak komisyonlar, sigorta şirketleri ve acenteleri arasında serbestçe belirlenir. Ancak, komisyonlara ilişkin olarak ilgili mevzuatında özel hükümler bulunan sigortalarda kendi hükümleri geçerlidir.", 2 nci bendinde, "Sigorta şirketleri ile acentalar arasında yapılacak acentelik sözleşmelerinde komisyonun genel çerçevesi belirlenir. Sözleşmede belirlenmemiş bulunan komisyon ve ek komisyonlar ile ilgili esaslar ise sigorta şirketlerince acentelere duyurulur." hükümlerine yer verilmiştir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 229 uncu maddesinde faturanın, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olduğu hükme bağlanmıştır.

Sigorta şirketleri ve acentelerin faaliyetleri sırasında düzenleyecekleri belgelerle ilgili olarak yayımlanan 243 Sıra Nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin (B) bölümü ile; sigorta şirketleri tarafından düzenlenen sigorta poliçeleri (ek belgeler "-zeyilnameler-" dahil) Vergi Usul Kanunu uyarınca düzenlenmesi zorunlu belgeler kapsamına alınmış olup, sigorta şirketlerinin bu poliçeler ve ek belgelere (zeyilnameler) konu işlemlere ait tutarlar için ayrıca fatura düzenlemeyecekleri; aynı Tebliğin B/4 üncü bölümünde de, sigorta acente ve prodüktörleri tarafından sigorta şirketlerine sağlanan hizmetler nedeniyle ödenen komisyon bedellerinin ise sigorta şirketleri tarafından düzenlenecek "Sigorta Komisyon Gider Belgesi"ne istinaden kayıtlara alınacağı, acenteler ve prodüktörlerin bu bedeller için ayrıca fatura düzenlemeyecekleri ve bu bedelleri sigorta şirketleri tarafından kendilerine verilecek sigorta komisyon gider belgesine istinaden hasılat kaydedecekleri açıklanmıştır.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinde, kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içerisinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı, safi kurum kazancının tespitinde Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

Ticari kazançta elde etme tahakkuk esasına bağlanmış bulunmaktadır. Bu esas dikkate alındığında, gelir veya gider unsurunun özel bir düzenleme bulunmadığı sürece, mahiyet ve tutar itibariyle kesinleştiği dönem kazancının tespitinde dikkate alınması gerekmektedir.

Buna göre, acentelik sözleşmesine dayanarak verilen hizmetler için şirketinize ödenen komisyon bedellerinin, "Sigorta Komisyon Gider Belgesi"ne istinaden hasılat kaydedilmesi gerekmekte olup şirketiniz payına düşen komisyon geliri üzerinden yaptığınız ve sigorta poliçesi üzerinde gösteremediğiniz iskonto tutarının ise fatura vb. vesikalarla tevsik edilmesi halinde satış iskontosu olarak kayıtlara alınması mümkün bulunmaktadır.

Öte yandan, 116 Seri No.lu Katma Değer Vergisi Genel Tebliğinin;

"3.Sadece BSMV Kapsamındaki İşlemleri Yapanların Satın Aldıkları Malları İadesinde ve Gerçekleşmeyen Hizmetlerde KDV Uygulaması" başlıklı bölümünde, BSMV mükelleflerinin KDV ye tabi mal ve hizmet alımlarında, alınan malların iadesi ya da çeşitli sebeplerle KDV ye tabi işlem matrahının değişmesi,

"6.2. Fatura ve Benzeri Belgelerde Ayrıca Gösterilmeyip, Yıl Sonlarında Belli Bir Dönem Sonunda ya da Belli Bir Ciro Aşıldığında Yapılan İskontolar" başlıklı bölümünde ise, yıl sonlarında, belli bir dönem sonunda ya da belli bir ciro aşıldığında yapılan iskontolar nedeniyle KDV ye tabi teslim ve hizmetlerin matrahının değişmesi durumlarında ne şekilde hareket edileceği açıklanmıştır.

Buna göre, özelge talep formundaki komisyon tutarındaki indirimle ilişkin hususun, KDV Kanununun 17/4-e maddesi uyarınca KDV den istisna bulunan komisyon tutarının (bir başka deyişle BSMV matrahının) değişmesine yönelik olduğu anlaşılmış olup, bu değişikliğin KDV Mevzuatındaki usul ve esaslara göre düzeltilmesi mümkün değildir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026